

Univerzita Palackého
v Olomouci

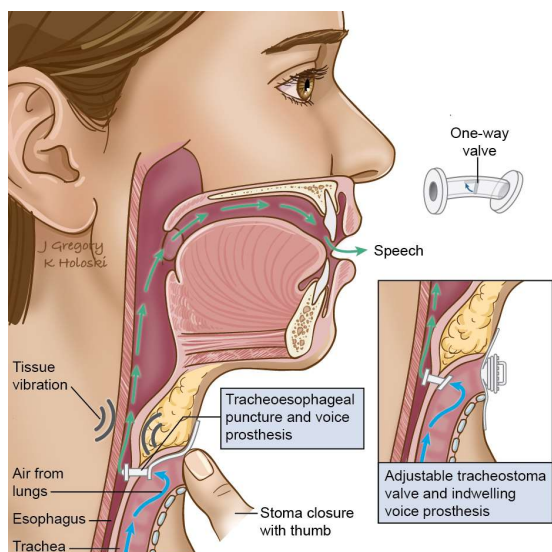
REEDUKACE HLASU PO TOTÁLNÍ LARYNGEKTOMII POMOCÍ HLASOVÝCH PROTÉZ

Ponížilová Martina, MUDr. Brož M., Ph.D.

Klinika otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku, FN Olomouc

ÚVOD

- totální laryngektomie je chirurgický výkon, při kterém dochází k odstranění celého hrtanu a je často jedinou radikální léčebnou modalitou u pacientů s pokročilým karcinomem hrtanu
- dochází k přerušení kontinuity dýchacích cest a jejich vyústění ve formě trvalé tracheostomie do kůže krku v oblasti jugula
- možnost hlasové reedukace laryngektomovaných pacientů umožňují 3 základní náhradní hlasové mechanizmy: jícnový hlas (ruktus), elektrolarynx a tracheoezofageální píšťel se zavedením hlasové protézy
- princip tvorby hlasu pomocí hlasové protézy je takový, že do tracheoezofageální fistuly se zavede jednocestný ventil, který je při vdechu a polykání uzavřen, ale při výdechu s uzavřeným tracheostomatem dojde k jeho otevření a rozkmitáním stěn neofaryngu vzniká hlas

Obr. 1 – Znáznornění mechanismu funkce tvorby hlasu hlasovou protézou

VÝSLEDKY

- k obnovení hlasu u většiny našich pacientů došlo do 7 dnů od inzerce protézy
- celkem bylo provedeno 78 výměn
- průměrná doba do výměny protézy v našem souboru je 129,4 dnů, nejkratší byla 8 dnů a nejdéle vydržela 346 dnů.
- nejčastější komplikací, pro kterou byla provedena výměna hlasové protézy bylo její protékání (51,3%), druhou nejčastější obtékání (20,5%), dále také špatná fonace, přítomnost granulací nebo její vypadnutí

CÍLE

- zhodnocení doby do obnovení hlasu u pacientů po inzerci hlasové protézy
- průměrná doba životnosti hlasové protézy ve sledovaném souboru pacientů
- nejčastější důvody výměny hlasové protézy

METODIKA

- do retrospektivní studie bylo zařazeno od 5/2016 – 12/2020 celkem 22 pacientů s hlasovými protézami
- celkem 5 pacientů bylo vyřazeno pro závažné komplikace nebo úmrtí na základní nebo jiné onemocnění

Obr. 2 – Vložená hlasová protéza, Zdroj: MUDr. Martin Brož, Ph.D.

Obr. 3 – Průběh inzerce hlasové protézy, Zdroj: MUDr. Martin Brož, Ph.D.

ZÁVĚR

- hlasová protéza je moderní metoda hlasové rehabilitace u laryngektomovaných pacientů
- hlavní výhodou je velmi rychlé obnovení komunikace pacienta po její inzerci a velmi dobrá tolerance pacientem